

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 23 januari 2018

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som framkom den 8 januari.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punktlistan

Lagstiftningsöverläggningar

3. Ett fördjupat EMU
 - Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera processen framåt för arbetet med EMU-fördjupningen, särskilt om hur kommissionens paket med förslag i december ska behandlas.

EMU-fördjupning har behandlats i EU-nämnden vid ett flertal tillfällen, senast den 13 december då statsministern gav information inför eurotoppmötet i inkluderande format. Den 26 september 2017 ägde en överläggning rum med Finansutskottet om kommissionens diskussionsunderlag om EMU (se faktapromemoria 2016/17:FPM102).

Kommissionen lade den 6 december 2017 fram ett paket med en rad förslag om fördjupning av EMU (se faktapromemoria 2017/18:FPM38). Ett av förslagen gäller utveckling av Europeiska Stabilitetsmekanismen (ESM) till en Europeisk Valutafond (EMF) som skulle inrymma en finansiell säkerhetsmekanism till den gemensamma resolutionsfonden i bankunionen.

EMF skulle överta ESM:s kapital men höra till EU:s rättsliga ramverk. Ett annat förslag gäller överföring av det mellanstatliga fördraget om den så kallade Finanspakten till EU:s rättsliga ramverk, vilket är ett åtagande enligt det fördraget. Kommissionen föreslår inte en separat budget för euroområdet utan i stället nya instrument relaterade till EMU inom EU-budgeten. Det handlar om att stödja strukturreformer, att stödja medlemsstater som är på väg att införa euron samt att inrätta en makroekonomisk stabiliseringsmekanism. Ytterligare ett förslag gäller en ny funktion som benämns en europeisk ekonomi- och finansminister. Denna person skulle vara kommissionär, ordförande i Eurogruppen, leda EMF:s guvernörsråd samt representera euroområdet internationellt.

Dessutom finns ett övergripande meddelande om en färdplan för hela processen med EMU-fördjupning. Färdplanen innehåller en lång rad komponenter utöver de ovan nämnda förslagen.

Kommissionens paket innehåller lagstiftningsförslag gällande ESM, Finanspakten och nya budgetinstrument. En del förslag kommer att konkretiseras av kommissionen i vår då förslag om den nya långtidsbudgeten läggs fram.

Efter eurotoppmötet i inkluderande format i december 2017 uttalade ordföranden att arbetet under första halvåret 2018 främst bör inriktas på bankunionen och utveckling av ESM.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har ett starkt intresse av ett väl fungerande EMU. Samtidigt är det viktigt att värna EU:s sammanhållning och svenskt inflytande. Förslagen i kommissionens paket är av varierande karaktär och regeringen är positiv till en del förslag och negativ eller skeptisk till en del andra förslag. Regeringen är skeptisk till förslag som går i en starkt centraliserande riktning. EMU:s funktionssätt kan förbättras betydligt om medlemsstaterna i euroområdet för en ekonomisk politik som är förenlig med att de har euron som valuta. Medlemsstaterna ska ha ansvar för den ekonomiska politiken och ta ansvar för dess konsekvenser. Det bör vara en hög prioritet att färdigställa bankunionen. För att göra det behöver riskerna i medlemsstaterna minska ytterligare. Regeringen är beredd att delta i en diskussion om att utveckla ESM. För mer utförliga ståndpunkter, se faktapromemoria 2017/18:FPM38.

4. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

b) (ev.) Momspaketet

- Informationspunkt

Kommissionen väntas informera om förslag till förändringar i mervärdesskattedirektivet gällande förenklingar för mindre företag och förenkling av skattesatserna.

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen.

I skrivande stund har förslagen inte presenterats. Regeringen återkommer till riksdagen när förslagen lagts fram.

Icke lagstiftande verksamhet

5. Presentation av ordförandeskapets arbetsprogram

- Diskussionspunkt

Det bulgariska ordförandeskapet ska presentera sitt arbetsprogram för Ekofin de kommande sex månaderna.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Det bulgariska ordförandeskapet konstaterar i sitt övergripande arbetsprogram att det tar över ordförandeskapet i en tid då enighet och solidaritet mellan medlemsstaterna är centralt för EU:s framtida utveckling. Ordförandeskapet har fyra övergripande prioriteringar: 1) ekonomisk tillväxt och social sammanhållning för Europas framtid och unga, 2) säkerhet och stabilitet i ett starkt och enat Europa, 3) västra Balkan samt 4) digital ekonomi och kompetens för att möta framtidens behov.

För arbetet i Ekofinrådet lyfter ordförandeskapet fram två huvudsakliga prioriteringar. Den första är att etablera en finansiell union inom ramen för fullbordandet av EMU. Arbetet kommer inriktas på att färdigställa bankunionen och att fortsätta utveckla kapitalmarknadsunionen. Bland annat omnämns arbetet med det så kallade bankpaketet med riskreducerande åtgärder för banksektorn, en europeisk insättningsgarantiförsäkring, förslaget om ett ramverk för återhämtning och resolution av centrala motparter och översynen av de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Den andra huvudsakliga prioriteringen är att arbeta för en rättvis och effektiv företagsbeskattning i EU, minska möjligheterna för aggressiv skatteplanering och förbättra transparensen på skatteområdet för att främja investeringar, säkerställa en hållbar ekonomisk tillväxt och rättvis konkurrens på den inre marknaden. Ordförandeskapet planerar att ta vidare arbetet med förslag om administrativt samarbete för automatiskt utbyte av information om gränsöverskridande skattearrangemang, en gemensam bolagsskattebas och arbetet med att införa ett slutgiltigt mervärdesskattesystem. Arbeta med beskattning av den digitala ekonomin kommer att prioriteras.

Ordförandeskapet planerar även fortsatta diskussioner om fullbordandet av EMU och stödjer en öppen och transparent diskussion.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram för Ekofinrådet.

6. Europeiska planeringsterminen 2018

a. Rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2018

- Besluts punkt

Ekofinrådet ska anta rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2018.

Samråd med EU-nämnden om den årliga tillväxtöversikten ägde rum den 1 december 2017 inför Ekofinrådets möte den 5 december och Epscorådets möte den 7 december 2017.

Den 22 november 2017 publicerade kommissionen den årliga tillväxtöversikten för 2018. Tillsammans med bl.a. den årliga

förvarningsrapporten 2018 och rekommendationen till euroområdet utgjorde detta starten på 2018 års europeiska termin.

I den årliga tillväxtöversikten redovisar kommissionen förslag till prioriteringar för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken för 2018. De tre förslagen till huvudsakliga prioriteringar är, liksom tidigare år, att öka investeringar, genomföra strukturreformer och bedriva en ansvarsfull finanspolitik. Nytt för i år är att den Europeiska pelaren för sociala rättigheter, som är överenskommen mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen, är en del av årets europeiska termin och omnämns i den årliga tillväxtöversikten.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten.

Regeringen välkomnar tillväxtöversikten och kan, i enlighet med rådsslutsatserna, på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken de kommande tolv månaderna. Ett fortsatt fokus på investeringar, genomförandet av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att säkerställa återhämtningen i Europas ekonomier.

Regeringen välkomnar att sociala frågor och sysselsättningsfrågor ges en framträdande plats i kommissionens årliga tillväxtöversikt för 2018. Ett Europa för jobb och inkluderande tillväxt bygger enligt regeringen på samverkan mellan ekonomisk tillväxt, internationell konkurrenskraft och sociala framsteg. Samtidigt är det viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

b. Rådets slutsatser om den årliga förvarningsrapporten 2018

- Besluts punkt

Ekofinrådet ska anta rådsslutsatser om den årliga förvarningsrapporten för 2018.

Samråd med EU-nämnden om den årliga förvarningsrapporten ägde rum den 1 december 2017 inför Ekofinrådets möte den 5 december.

Den 22 november 2017 publicerade kommissionen den årliga förvarningsrapporten för 2018.

Kommissionens förvarningsrapport om makroekonomiska obalanser utgör starten på det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. I rapporten undersöker kommissionen om det verkar finnas obalanser i respektive medlemsstat och motiverar varför ett antal medlemsstater kommer att bli föremål för en fördjupad granskning av kommissionen under våren 2018.

Sverige är ett utav 12 medlemsstater som ska granskas. Kommissionen motiverar detta framför allt med den privata sektorns höga skuldsättning och en snabb ökning av bostadspriserna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser för den årliga förvarningsrapporten 2018.

Regeringen välkomnar förvarningsrapporten och kommande fördjupade granskningar, som kan bidra till att tidigt upptäcka makroekonomiska obalanser. Regeringen följer noga utvecklingen kring hushållens skuldsättning i Sverige. Flera åtgärder har genomförts de senaste åren för att minska riskerna förknippade med en hög skuldsättning och dessa bedöms ha haft en dämpande effekt. Regeringen lägger stor vikt vid denna fråga och följer löpande utvecklingen i syfte att bedöma om ytterligare makrotillsynsåtgärder eller åtgärder av mer strukturell natur behöver vidtas.

c. Rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet

- Beslutspunkt

Ekofinrådet ska godkänna rekommendationen till euroområdet om riktlinjer för den ekonomiska politiken 2018. Endast euroländerna har rösträtt om rekommendationen.

Samråd med EU-nämnden om rekommendationen till euroområdet ägde rum den 1 december 2017 inför Ekofinrådets möte den 5 december och Epscorådets möte den 7 december 2017.

Den 22 november 2017 publicerade kommissionen sitt förslag till rekommendation till euroområdet som helhet.

Likt förra året får euroområdet fem rekommendationer. De handlar om att fortsätta med reformer, bland annat för att öka produktiviteten och främja investeringar och jobbskapande, om finanspolitikens utformning, om färdigställandet av EMU och bankunionen samt om sysselsättnings- och socialpolitiska aspekter. Euroområdet som helhet rekommenderas bedriva en överlag neutral finanspolitik, där behovet av att säkra hållbarheten i de offentliga finanserna balanseras mot behovet av att stödja den ekonomiska återhämtningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Vid behandlingen av rekommendationen till euroområdet som helhet är det endast länder som har euron som valuta som har rösträtt.

7. Genomförande av handlingsplanen för hantering av dåliga lån i Europa

- Diskussionspunkt

Rådet ska få en lägesuppdatering om genomförandet av handlingsplanen för att minska mängden dåliga lån i Europa.

Ärendet har behandlats i EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 1 december 2017.

Sedan finanskrisen har stora delar av den europeiska banksektorn, framförallt i syd- och östeuropa, haft problem med en hög andel dåliga lån.

I juli 2016 etablerades en arbetsgrupp för att undersöka den höga andelen dåliga lån i den europeiska banksektorn. Gruppen fick i uppdrag att dels kartlägga problemen, dels föreslå olika sätt att hantera dem. Arbetet redovisades i en rapport till rådet i juni 2017. Mot bakgrund av rapporten antog rådet slutsatser innehållande en handlingsplan med åtgärder i juli 2017.

Åtgärderna i handlingsplanen kan delas in i fyra områden: tillsynsåtgärder, åtgärder för att utveckla en andrahandsmarknad för dåliga lån, omstrukturering av banksektorn och reformer av insolvensprocesser. Merparten av åtgärderna riktar sig till kommissionen och de europeiska tillsynsmyndigheterna. Det handlar bland annat om att säkerställa att tydligare riktlinjer tas fram för hur bankerna ska värdera sina lån och att tillsynsmyndigheterna har tillräckliga verktyg för att övervaka bankernas hantering av lån. Kommissionen uppmanas även utveckla principer för upprättande av tillgångsförvaltningsbolag samt föreslå åtgärder för att undanröja hinder mot en andrahandsmarknad för dåliga lån. Åtgärderna i handlingsplanen ska genomföras under 2017 och 2018.

Enligt handlingsplanen ska rådet återkomma till frågan regelbundet för att följa upp handlingsplanen och utvecklingen av dåliga lån i Europa.

Förslag till svensk ståndpunkt

Det är viktigt att problemen med dåliga lån som tynger vissa banker i Europa hanteras. Regeringen är därför positiv till åtgärder som syftar till att stärka banksektorn i Europa. Sveriges inställning är samtidigt att åtgärderna ska genomföras budgetrestriktivt.

8. Övriga frågor

Det finns i skrivande stund inga övriga frågor.